

Horecký zpravodaj

Prosinec 2012

Číslo 22. (1/2012)

*Vážení spoluobčané,
pevně zdraví, mnoho štěstí a sousedské pohody přeje do roku 2013 všem občanům,
chalupářům i ostatním příznivcům naší obce horecké zastupitelstvo.*

Letošní zpravodaj byl zpracován bez pro nás důležité technické a obsahové pomoci pana Mgr. Milana Novotného, kterému za jeho práci pro obec patří veliké poděkování.

Informace z obecního úřadu

První, co mě při psaní úvodu letošního zpravodaje napadlo byla věta z písničky: čas letí jako bláznivý ... Myslím, že stejný pocit jako já má naprostá většina z Vás. Letošní rok opravdu utekl a to velice rychle. Po úspěšném dokončení akce „úprava komunikace“ v naší obci se zastupitelstvo koncem roku 2011 rozhodlo podat přihlášku do soutěže Vesnice roku Pardubického kraje pro rok 2012. O soutěži jsme měli kusé informace z internetu a také z naší účasti co by hostů na vyhlášení vesnice roku v Poříčí v roce 2011. Proto byly zimní měsíce věnovány přípravě podkladů, prezentace a dalších dílčích kroků, nutných pro podání přihlášky. V březnu letošního roku byla soutěž vyhlášena a do konce dubna jsme předali přihlášku, včetně veškerých požadovaných dokladů. V květnu nastal den D a do obce se sjeli členové komise, která čítala deset členů, zástupců ministerstva pro místní rozvoj, zástupců pardubického kraje, svazu měst a obcí ČR a několika starostů, vítězů předešlých ročníků. Přes naši lehkou nervozitu se podařilo prezentovat za 30 minut historii i současnost naší obce a při její obhlídce jsme ze zájmu zúčastněných získali pocit, že jsme je opravdu mile překvapili. O to větší radost jsme měli z velkého množství uznalých poznámek a pochval. Zástupce ministerstva pro místní rozvoj se při neformálním rozhovoru přiznal, že do naší malé vesničky jel s jistými obavami, co může čekat, čím se může malá obec prezentovat a pochlubit. Až na místě musel uznat, že jeho obavy byly zbytečné.

Komise navštívila a posuzovala asi třicet obcí pardubického kraje. V červnu došlo k vyhodnocení a vyhlášení výsledků. Neměli jsme žádné přehnané ambice, a proto jsme s upřímnou radostí blahopřáli vítězné obci pardubického kraje a to Českým Heřmanicím. Další tři obce získaly stuhy zlatou, stříbrnou ...

Pak přišla pozvánka na slavnostní vyhlášení výsledků do Českých Heřmanic. Za účasti zástupců samospráv pardubického kraje, MMR, několika senátorů a poslanců, byla obec České Heřmanice vyhlášena „Vesnicí roku Pardubického kraje“. Jaké však bylo naše překvapení, když vítězem kategorie „Skokan roku“ byla vyhlášena obec Horky. Pro nás nic netušící to byl opravdový šok v dobrém slova smyslu. Co toto ocenění znamená? Jedná se o cenu pro obec, která v hodnocených oblastech udělala za poslední období největší pokrok. Při předávání tohoto ocenění jsme na přání předsedy komise museli slíbit, že se do dalšího ročníku této soutěže opět přihlásíme. Ještě jednou gratulujeme k získání zaslouženého titulu naši sousední obci ! Velmi nás těší, že se na jejich úspěchu podílel i horecký filmový amatér s profesionálním přístupem Martin Řehák, který pro Heřmanice zpracovával filmovou prezentaci obce. I jemu gratulujeme a určitě využijeme jeho zkušeností v příštím ročníku soutěže.

Josef Pechanec

Třídění odpadu, poplatky za popelnice

Jak si většina z Vás určitě všimla, dostala obec v rámci podpory od firmy EKO-KOM (zabývá se tříděním odpadu) kontejnery, a sice na čiré sklo a plasty. Aby se dále např. sklo nemuselo dále třídít, jsou proto kontejnery na bílé a barevné sklo. Kontejner na plasty bude pravidelně vyvážen, plast větších rozměrů může být vedle kontejneru. Obec proto nebude již pytle kupovat. Každý majitel nemovitosti jak trvale bydlicí, tak chalupář by měl mít svoji popelnici. Zastupitelé obce na své schůzi 3. prosince rozhodli, že poplatek za odvoz komunálního odpadu z popelnic bude pro rok 2013 ve výši 550 Kč. Obec bude platit za každého trvale bydlicího občana a nemovitost chalupáře firmě LIKO Svitavy 612 Kč. Částku 62 Kč platí obec ze svých prostředků. Navíc obec platí za nebezpečný a nadměrný odpad.

Sbor dobrovolných hasičů

Tak jako každý rok se SDH Horky podílel na organizování akcí v areálu Hájenka. Za provozování Hájenky, obsluhu a údržbu areálu patří velký dík panu Vítkovi.

Pozvánka

V neděli 30. prosince se uskuteční v zasedací místnosti obecního úřadu beseda s občany, na případné dotazy Vám odpoví starosta. Krátký program si připraví horecké děti, budou promítány zajímavé fotografie, bude podáváno malé občerstvení. K příjemnému posezení a besedě zve zastupitelstvo obce. **Na tuto akci jsou zváni VŠICHNI bez rozdílu věku.**

Upozornění

Zemědělské družstvo Růžový palouček upozornilo obec Horky na ztráty a škody na osivech a úrodě volně pobíhajícími slepicemi. Majitelům poškozených pozemků hrozí vypovězení nájemních smluv. Ke škodám dochází již mnoho let. Proto upozorňujeme občany na povinnost drůbež chovat na svých oplocených pozemcích.

Společenská kronika

V roce 2012 oslavili svá jubilea: Vlasta Voříšková a Jan Morávek 80 let, Marie Jandíková a Josef Eliáš 75 let, František Huryta 70 let, Ladislav Zachař 65 let, Věra Eliášová a Vladimír Zeman 60 let. Všem srdečně blahopřejeme.

V obci žije k 30. 11. 2012 celkem 119 obyvatel, z toho

57 mužů

62 žen.

Máme 22 dětí do 15 let, ale také 17 žen a 12 mužů starších 60 let.

Průměrný věk občanů je 40 let.

Plán na rok 2013

Po schválení zastupitelstvem obec požádala na opravu komunikací z projektu obnovy venkova Pardubického kraje na rok 2013 o částku 150 000 Kč. Počítáme s tím, že bychom mohli získat asi 100 000 Kč, dalších 300 000 Kč by doplatila obec a v létě bychom mohli opravit povrch další silnice (Nouzovka). Na celou komunikaci by bylo

potřeba zhruba 800 000 Kč. O rozsahu opravy se rozhodne podle finančních možností a získané dotace. Dále chce obec dokončit opravu spojovací cesty k vodojemu, letos se provedlo zavezení vyjetých kolejí stavební sutí. Koncem roku jsme nakoupili materiál na zhutnění a zasypání a podle počasí se v lednu nebo únoru oprava dokončí. Dále bychom rádi po dohodě s Českými Heřmanicemi a Rybářstvím Litomyšl opravili cestu z Horek po hrázi kolem hřbitova do Heřmanic.

Zastupitelstvo Obce Horky

Vzpomínky z vojny

Vážení čtenáři. Již v loňském zpravodaji jsem se zmínil, že zásoba mých pamětí je pomalu vyčerpána a že pokud bude ještě o nějaký můj článek zájem, budu nucen hledat jiný námět. Pan magistr Novotný mi takový jeden přihrál „Co vojna“ řekl. Já jsem dosud o tom nepřemýšlel. Jednak to nemá k naší obci žádný vztah a také to bude postrádat objektivitu. Na vojně byl tehdy skoro každý z nás, a také každý z nás by napsal úplně jiný příběh. Něco jiného bude popisovat pěšák, jinak tankysta, nebo ženista a tak dále. Jedno ale budou mít všechny společné, odhalí skutečné zaměření naší armády v těch padesátých letech minulého století v Evropě rozdělené železnou oponou na dva nesmiřitelné tábory, mezi nimiž probíhala tak zvaná studená válka. Pamětníci si zajisté vzpomenou na nelichotivé, ba přímo urážlivé verbální útoky našich politiků na adresu jejich západních oponentů, na texty písní, které měly na repertoáru vojenské soubory, jako například: „děl našich hlavně míří na západ“, a podobně. A tak jsem dospěl k názoru, že nebude na škodu tuto dobu vojenského života přiblížit čtenářům mladší generace i když mi je jasné, že to nebude zcela objektivní. A tak tedy nabízím článek s následujícím titulkem.

Jak jsme hájili socialismus

Šel jsem rád a bez reptání, k odvodu na předvolání. Těmito slovy začíná text jedné pochodové písně, kterou a jiné podobné jsme mohli slyšet na vlnách našeho rozhlasu ještě koncem čtyřicátých let minulého století, a které dnes již odpočívají v archivech a čekají, zda je ještě někdy nějaký interpret objeví a uvede do života.

Také jsem šel na předvolání, ne však rád a bez reptání. Reptání stejně nemělo smysl. Tehdy v napjaté době každý, kdo opravdu neměl závažné zdravotní problémy si mohl být jist, že se vojně nevyhne. Tehdy by si ani ten největší optimista nebyl po-

myslel, že by vojenská služba mohla být nahrazenou jinou civilní užitečnou službou, a nebo, že by mohla být úplně zrušena. Prvním rokem jsem dostal ze zdravotních důvodů odklad, po druhé to již ale nevyšlo. Se mnou tehdy ještě byli odvedeni pánové Karel Škraňka a Miloslav Voříšek. Jeho bratr Josef byl pro vážný defekt ruky vojny osvobozen. Nu a potom jsme již každý čekal na povolávací rozkaz. Psal se měsíc říjen 1953, když v rozkaze, který jsem obdržel byla věta- dostavte se v udaný den do sokolovny v Litomyšli. Proč do Litomyšle, když tam vojenská posádka nebyla? Tehdy bylo vše přísně utajováno, tedy i místo vojenského útvaru ke kterému jsme byli přiděleni, tak že jsme věděli, že příštího dne pojedeme zatím neznámo kam. A tak ještě den před nástupem jsem odvezl poslední fůru cukrovky a druhý den odpoledne jsem vykročil do Českých Heřmanic k autobusu. Šel jsem sám, pánové Škraňka a Voříšek měli jiné nástupní termíny. V sokolovně po zápisu nás bavily různé mládežnické soubory a ráno jsme vyrazili na vlakové nádraží .V Pardubicích, kam jsme přijeli byl rezervován velký sál Grandhotelu, kde si nás již přebrali zástupci útvarů ke kterým jsme byli přiděleni. Já jsem se dozvěděl, že budu nosit modrý stejnokroj a tedy sloužit u letectva. Více nic nám neřekli. Po celý den nás zase bavily různé vojenské sobory a večer ve vydatném dešti jsme pochodovali na vlakové nádraží, kde nás již očekával přistavený vlak. Díval jsem se na které straně je lokomotiva, abych z tajenky alespoň něco rozluštil, v České Třebové jsem zase z okna sledoval, zda jedeme rovně nebo budem odbočovat směr Brno. V Olomouci jsme přesedli na osobní vlak, což dávalo naději že snad již daleko nepojedeme. Před Prostějovským nádražím jsme naskákali na přistavené Erenky a když za námi zaklapla závora prostějovského letiště, tak jsme konečně věděli, že je to tady. Vysvětlení mladší generaci. Erenky byly středně těžké nákladní automobily značky Praga RN, které tehdy naše armáda používala. Následovala večeře, ubytování a spánek. Usnul jsem velice brzy, za to však to ranní probuzení bylo velice nepříjemné když jsem zjistil, kde že se to vlastně nacházím. Na žádnou sentimentalitu ale nebyl čas, ihned začala tuhá vojna. Vyfasování výstroje včetně nezbytného zkoušení a vyměňování, seznámení s vojenským řádem a všemi veliteli od těch nejnižších až po nejvyšší a ihned začal výcvik. Povel, pozor, pohov, v řad nastoupit, a všetko muselo biť behom, ako na nás bratia Slováci kryčali,lebo oni boli našmi veliteľmi.V Prostějově jsme si ale dlouho nepobyli. Nevím ale asi po čtrnácti dnech večer nám byly rozdány cestovní rozkazy s platnou jízdenkou a ráno že odjíždíme, já a dva kamarádi jsme dostali cestovní rozkaz s názvem útvaru škola pozemních specialistů letectva Žamberk. Naši instuktoři nám pomohli zabalit plnou polní, to jsme tehdy ještě neuměli. Erenky, které nás přivezly nás ráno zase odvezly na nádraží a potom jsme již pokračovali každý za svým novým cílem. Nápisem nad branou Orlická kasárna nás přivítalo Město Žamberk.

Žamberk, malebné městečko v podhůří Orlických hor, rodiště slavných osobností jakými byli Prokop Diviš, hudební skladatel Petr Eben a nebo známá herečka Ljuba Skořepová se mělo stát mým druhým vojenským domovem. Po vzájemném seznámení jsem zjistil, že nás se základním vzděláním je jenom několik, vesměs tam byli středoškoláci a vysokoškoláci ,inženýři, jeden doktor přírodních věd, kteří tvořili naši školní rotu. Čekalo nás hodně učení jak teoretického, tak praktického. Hodně hodin jsme trávili na učebnách.

S hrůzou jsem zjistil jak se mi za těch šest let co jsem opustil základní školu vykouřila z hlavy matematika. Rovnice o jedné a dvou neznámých, sinus, kosinus a hrnuly se další. Logaritmy, vektor, pojem pro mne zcela neznámý, ale jelikož meteorologie jako celek mne zcela zaujala, snažil jsem se to vše zvládnout, aby se mi podařilo uspět při závěrečných zkouškách a u této práce zůstat. Kamarádi s vyšším vzděláním to měli pochopitelně jednodušší. Každé odpoledne jsme měli dvě hodiny volna na opakování přednášeného učiva. Samozřejmě jsme museli zvládnout pěchotní výcvik, střelbu i tělesnou výchovu, ve které se mi příliš nedařilo. Asi proto, že jsem se jí málo a lépe řečeno vůbec nevěnoval. Pochodová cvičení se odbývala většinou v noci. Krom odborné výuky byla důležitým předmětem výchova politická. Ta nás měla vychovat v duchu politiky KSČ, proto že velmi dobře věděli, že jenom voják uvědomělý a přesvědčený o správnosti ideje za kterou jde bojovat, bude ji hájit i s nasazením života. Výuka byla především z dějin dělnického hnutí VŘSR, velké vlastenecké války, Lenin, Stalin a tak dále. Nechybělo ani překrucování faktů. Pokud by se čtenář domníval, že o naši první republiku se zasloužili Masaryk, Štefánek a Beneš a ještě mnozí jiní, tak je na omylu. Byla to VŘSR a Lenin, jejíž zásluhou jsme získali svůj samostatný stát. Jak je zřejmé, k propagaci komunismu se dobře hodila jakákoliv lež, žel bohu, mnozí ji byli ochotni uvěřit. Mimo nás a strážního oddílu zde byla také rota děvčat, které si vybraly vojnu za své povolání. Děvčata prodělávala stejný, ba mnohdy ještě tvrdší výcvik nežli mi. Jedna z nich, která si asi představovala vojnu příliš romanticky, tíhu výcviku neunesla a zastřelila se. Bylo z toho velké vyšetřování jakým způsobem získala náboj, ale pak vše utichlo, pokud vím žádný viník se nenašel. Od poloviny února každé odpoledne dívky nacvičovaly slavnostní pochod na přehlídku na devátý květen do Prahy. Někdy v polou dubna tam přijela vojenská dechová hudba z Hradce Králové a po celý den jim vyhrávala přehlídkový pochod a dívky po celý den poctivě pochodovaly. Litoval jsem ty hudebníky, po celý den hrát jednu skladbu, jaká to asi musí být otrava.

K naší rotě přišli na krátký kurz dva výsadkáři, aby se naučili vypočítávat hodnoty větru pro řízení padáku. Tak jsme se od nich dozvěděli, jak probíhá výcvik výsadkářů. Krom seskoků je to hlavně velice tvrdá dřezůra. Voják, vysazený v týlu nepřítelů si musí umět v každé situaci poradit sám. Oni byli tak jako mi nováčci, jak se říkalo

ve vojenské hantýrce bažanti, tak ti starší, tak zvaní mazáci, museli například překonávat překážku která byla v určitých intervalech odstřelována kulometem. Také jim jednou dali nástup, odebrali jim doklady, nevím přesně jestli ne také peníze a každý dostal obálku s rozkazem za branou otevřít. Tam byla další obálka s adresou, kam ji mají do určité doby doručit. Jak si poradí to již záleželo pouze na nich. V místě doručení obálku odevzdali, dostali potvrzení a termín, do kdy se mají vrátit k útvaru. Jeden šikula prý využil chvilkové nepozornosti osobního řidiče vozu náčelníka útvaru, naskočil za volant a měl již z polovice vyhráno. Toho chudáka asi čekal kázeňský trest, ale v takovém to případě kamarádství musí jít stranou.

Naši instruktoři byli zkušení pedagogové a na všechny vzpomínám velice rád. O jednom z velitelů bych se chtěl trochu podrobněji zmínit. Byl velitelem oddílu v hodnosti kapitána, později povýšil na majora. Byl to frontový voják. Rozený Čech, ale česky pořádně neuměl, vyrostl totiž v SSSR, na tu jeho hantýrku jsme si museli zvyknout. Byl sám, bez rodičů, pokud vím i bez ženy, měl několik sourozenců s kterými se vůbec neznal. Když vypukla válka sebrali ho na vojnu, přes to, že byl ještě příliš mladý a bez jakéhokoliv výcviku rovnou na frontu. Z okna jedoucího vlaku ho učili střilet a ostatní zkušenosti získával přímo v boji. Zúčastnil se mnoha bitev a jako Čech se dostal z československou jednotkou až do Prahy již jako velitel roty. On sám nás nevyučoval, ale velice rád, pokud mu to čas dovolil přišel k nám na učebnu při odpolední samopřípravě a vyprávěl nám zážitky z války. Například když se zúčastnil u Stalingradu odzbrojování Paulusovy armády. Jak strašný byl pohled na vzdávající se německé, polozmrzlé a hladové vojáky, pro které bylo zajetí vysvobozením z mrazivého pekla. Každý den ráno před nástupem do zaměstnání jsme mívali politickou trenýrovku. Vždycky někdo z poddůstojníků aspirantů četl nějaký článek válečného hrdiny. Tak také takový jeden hrdina popisoval bitvu o Stalingrad. Mimo jiné říkal, že i v té největší bitvě si dokázal ubalit máchorku. Strach? Něco takového vůbec neznal a článek končil slovy, že ubalit si může, ale chybit se nesmí, pokud by se chybil, tak už by si neubalil. Náš kapitán si to také vyslechl, nikterak se k tomu nevyjadřoval, ale když odpoledne přišel na pravidelnou besedu, tak nám řekl hoši, až vám bude někdo vypravovat, že byl ve válce a že neměl strach, tak mu řekněte, že je vůl protože nikde nebyl, tam má strach každý. Kdyby jste viděli sebe otřesnější filmy, tak to nelze srovnávat se skutečností. Tady sedíte pohodlně v křeslech, ale tam jste uprostřed tvrdé reality. Útočíte na nepřítele ukrytého v zákopech, zatím co vy jste v otevřeném terénu snadným cílem pro kulometry a ostatní palné zbraně. Běžíte mezi deštěm svištících střel, kamarád vedle vás je zasažen ale vy musíte dál, taková je skutečná válka, která provází lidstvo od počátku jeho osídlení zemi. Mění se a zdokonalují zbraně, ale hrůzy a spoušť zůstávají stále stejné. Tak barvitě dovedl líčit všechny ty hrůzy, které sám prožil. Přes to že vyžadoval od podřízených důsledné provádění výcviku, tak zase nechtěl, aby vojáci byli zatěžováni zbytečnou drezúrou, jako například při-

skoky s plnou polní na zádech, tak zvanými klecáky. Plnou polní voják v boji zahodí, protože mu překáží, to říkal člověk, který na vlastní kůži zakusil co je válka.

Přišel měsíc květen a škola skončila. Ještě jsme stihli oslavit první máj, devátý květen a byly zkoušky. Zkoušet nás přijel náčelník meteorologické služby z Prahy major Karas. Zkoušky proběhly celkem hladce. Nezajímaly ho vzorce a matematické výpočty. Soustředil se na celkovou znalost a praktickou stránku, takže jsme obstáli všichni. Dostalo se nám povýšení do hodnosti desátníka a čtrnáct dnů dovolené. Doma jsem se ihned zapojil do zemědělské práce. S ruční plečkou jsem vyrazil na řepu. S hrůzou jsem však zjistil, jak mé ruce odvykly fyzické práci. Odpoledne jsem si musel vzít rukavice, abych neměl ruce plné puchýřů. Čtrnáct dnů uběhlo jako voda. Po návratu jsme se dozvěděli, kam budeme umístěni. Naposledy jsme se v Žamberku vyspali, následovalo vzájemné rozloučení, poslední pochod v útvaru, tentokrát na vlakové nádraží a odtud již každý za novým působištěm. Z okna jedoucího vlaku jsem se ještě naposledy podíval na posádkovou střelnici. Bylo to v skutku naposledy, protože zásluhou našich sovětských osvoboditelů z roku 1968 již střelnice neexistuje. Potom již nápisem na budově Chrudim hlavní nádrží nás přivítalo rodné město Josefa Ressla, které se mělo stát již mým třetím vojenským domovem.

Chrudimské letiště přiléhá téměř těsně k městu, meteorologická stanice se nacházela v přízemí budovy letové kontroly, kam jsme se jako tři králové přišli hlásit. Byl to Slovák Frantík od Kežmaroku, Pepa rolník a amatérský pilot větroně a trojici jsem uzavíral já. Na stanici jsme byli toužebně očekáváni. Tam v současné době sloužili dva lidé. Jeden důstojník podporučík Frantík-rodák z Přerova a desátník Jarda, druhoročák, v civilu lesák, rodák z Vysokého Mýta. Táhli denní a noční službu ve dvou, tak že náš příchod byl pro ně velkým ulehčením. Jarda co by mazák byl o rok starší, Frantík jeden ročník s námi, takže jsme velice brzy zanechali oficiálního vykání a stali se z nás kamarádi. Na stanici se dnem i nocí konalo pozorování povětrnostní situace, měření a odesílání hodinových zpráv na ústředí do Prahy pro potřeby synoptiky. Mimo to také klimatické pozorování, zapisování měření větru a vyhodnocování a korekce zápisu termografu, barografu a jednou denně měření výškového větru. S naším příchodem také přibýlo práce, obzvláště, když k nám by převelen další druhoročák Mirek od Kokořína. Bylo nás nyní šest a tak jsme museli zvládnout ještě jedno pracoviště na velitelství divize, které bylo v bývalém klášteře, zbraném armádou pro vojenské účely. Tam podle zpráv které nám nosili radisté se kreslily mapy, prováděly analýzy a vypracovávaly krátkodobé prognózy. Dále každou hodinu psát vedle na sále, kde pracovali letovodi na tabuli počasí na vybraných stanicích a na přání letovoda si vyžádat stav počasí i z jiných stanic. Práce bylo dost, ale v šesti se to dalo docela dobře zvládnout. My jsme totiž byli osvobozeni od strážní a jiných služeb, což se mnohdy nelíbilo některým kamarádům u jiného zařízení. Oni někteří na nás pohlíželi tak trochu s opovrhová-

ním. Byli jsme jak říkali rosníkáři, žabaři nebo státem placení lháři. Mnohdy se také stávalo když pozorovatel šel ráno kontrolovat stav srážkoměru, zjistil, že jeho obsah neodpovídá množství spadlých srážek a stačilo se přesvědčit čímchem že, tekutina není dešťová voda, ale že pochází z úplně jiného zdroje. o kterém se nedalo vůbec pochybovat.

Po nějakém čase nám přibyl ještě telegrafista, jehož úkolem bylo vysílat a přijímat po rádiu . Frantík od Zbiroha byl velice veselý chlapec. Velice výřečný a s tou svojí vizáží dovedl vždy vše šikovně vymluvit, nebo lidově řečeno okecat, takže mu vždy vše prošlo bez jakých-koliv následků. Uvedu alespoň jednu kuriozitu. Piloti měli předletovou přípravu a od nás chtěli předletou předpověď. Frantík se nabídl že ji tam zanese. Ti piloti byli mladí důstojníci, což on nevěděl. Oblečení již byli v leteckých kombinézách bez nárameníků a tak je podravil způsobem tak tipickým. Ahoj bažanti. Italský pozdrav čao tehdy ještě nebyl v módě. Hoši se prý dali do smíchu včetně instruktora a vše bylo v pořádku. Přes to, že měl doma dívku ve vysokém stupni těhotenství a konec jeho svobody se neodvratně blížil, proháněl děvčata o sto šest. Nevím, zda je dokázal charismaticky nějak očarovat, ale spíš ukecat. My jsme pochopitelně znali jeho příjmení, ale u posádky byl znám pod ne příliš lichotivou přezdívkou D....a. Radiové spojení s ústředím se mnohdy nedařilo a tak Frantík odesílal zprávy po telefonu a tak si udělal známost se spojačkou. Ve volném čase se za ní dokonce vypravil a potom si vymínil, že si vezme na starost služební cesty do Prahy. Aby spojil příjemné s užitečným. Nevím kdo z nás měl ten nápad, když nám Frantík přinesl svatební oznámení, že jedno Miluše-spojařce poslal. Když se potom vrátil ze služební cesty, snesla se na naše hlavy sprška nepublikovatelných výrazů, ale příliš dlouho se nehněval. Oženil se ,Milušku si udobřil a jezdil za ní dále. Zdali mu dnes jedna žena stačí, to se již nedovím. Budovu letecké kontroly s námi sdíleli ještě letoví dispečeri, kteří pracovali nad námi na věži. O jeden kilometr dále měli pracoviště goniozaměřovači, tak že všichni pospolu jsme tvořili jakousi odloučenou jednotku a s ostatními jsme přišli velice málo do styku. K nám na stanici velice často chodívali tehdejší mistři sportu v seskoku padákem Jehlička a Koubek. Oba byli opravdovými mistry ve svém oboru. Prováděli seskoky volných pádů s různými variacemi ve vzduchu. S námi se také spřátelili. Jehlička co by vedoucí si spíše držel nepatrný odestup, ale Gusta, ten byl jako jeden z nás. Pokud neměl co na práci, byl u nás skoro denně, obzvláště, když k vůli síle větru byl vydán zákaz startu a přistání, dokázal po celou dobu sledovat ručičku anemometru a upozornit nás, abychom dali souhlas k odvolání zákazu. Všechny seskoky šťastně zvládl a nakonec přišel o život chybou pilota. Inu, osudy lidské jsou mnohdy nevyspytatelné. Město Chrudim nabízelo také bohaté kulturní vyžití. Bylo zde kino, v sále hotelu se tancovalo. Já, pokud jsem šel na taneční zábavu, raději jsem navštívil sál muzea. Tam pravidelně jezdíval Karel Valdauf se svým orchestrem. V muzeu k tanci a v divadle k poslechu hrával nejen svoje skladby,

ale také ostatních tak zvaných lidovkářů jakými byli, Vejvoda, Vacek, Hotový, Poncar a další. Většina kapel již tehdy měla v repertoáru taneční hudbu současných skladatelů, ale Valdauf zůstal české lidovce věrný, a mě, klukovi z vesnice, kdy jsme právě při této hudbě tancovali na posvíceních a plesích a poslouchali na vlnách rozhlasu, kde ji pravidelně hrával F. A. Tichý se svým lidovým souborem právě tato hudba byla velice blízká. Za celý život jsem neměl možnost shlédnout tolik divadelních představení jako na vojně. Do Chrudimi pravidelně zajížděla scéna krajského oblastního divadla z Pardubic. Pokud mi pracovní povinnosti neumožnily se představení zúčastnit, nebyl žádný problém si za ním zajet do Pardubic. Zajižďely tam také jiné divadelní scény, jak činoherní, tak operní, tak že po stránce kulturního vyžití byl bohatý výběr. A tak jsem byl rád, že jsem dostal roční odklad. Tehdy převážně brali k pohraniční strážní tam bych možná chodil okolo hraniční čáry, někde na Šumavě a nebo jinde a tyto možnosti bych tam pochopitelně neměl.

Nastal podzim a Jardovi a Mírkovi vojna skončila, rozloučili se s námi a odjeli do svých domovů. Zůstali jsme my čtyři a radista, ale práce nebylo. Volného času bylo méně, ale při dobré vůli se to dalo zařídít, že jsme si mohli odskočit domů. Já měl kolo, Pepa peráka a když jel Frantík ke Kežmaroku, tak jsme to zkrátka táhli z jedné služby do druhé. Museli jsme si zkrátka sami poradit. Ani našeho poraděnka jsme k tomu nepotřebovali: poraděnko, jak jsme mu říkali, byl sovětský důstojník, poradce, kterého jsme nejčastěji potkávali na chodbách velitelství, nás si nevšímal, mi jeho také ne, co měl v popisu práce jsme nevěděli a ani nás to nezajímalo. Ale jedno setkání se sovětskými vojáky jsme přece jenom jednou zažili. Věděli jsme, že jich k naší posádce několik přijelo, za jakým účelem jsem nevěděli. Na letišti se neukázali, až jednou večer, já jsem skončil denní službou a Pepa přebíral noční. Byli jsme na stanici pouze my dva, když jsme zaslechli, že se do budovy hrne větší množství lidí. Bez zaklepání se otevřely dveře, aniž by příchozí respektoval nápis, nepovoleným vstup zakázán. Za dveřmi se objevil sovětík, mávl rukou vzad a křik suda. Za ním se nahrnulo velké množství dalších bez jakého koliv pozdravu obsadili židle a stoly včetně pracovního, kde byly pod sklem tabulky pro přepočet tlaku, rosného bodu a jiných veličin nutných k podávání zpráv. Ti co neměli kde sedět zůstali stát, nás naprosto ignorovali jako kdybychom tam vůbec nebyli. Marně se Pepa domáhal přístupu k pracovnímu stolu, vyzvánějící telefon, kterým Praha urgovala nezaslanou zprávu jednoduše vyvěsili. Já jsem jenom čekal, brzo-li nás oba tam odtud vyhodí. Po nějaké chvíli tak jak přišli bez rozloučení zase odešli. Byli jsme rádi, že nám alespoň nic nezničili. Když jsem to druhého dne hlásil našemu veliteli beze slova pouze pokrčil rameny a nic víc, už o tom slovo nepadlo. Tak jsem si tehdy řekl, že nám dali velice zřetelně najevo, kdo že je vlastně v naší zemi pánem.

Přišel měsíc květen a dostali jsme posilu. Nastoupili k nám dva nováčci na zpracování: Jeden měl jak nám sám ukazoval skoro jako vykoušenou velkou část

lýtkového svalu: Pracoval v kladenských hutích jako valcír drátu a při takzvaném háčkování mu žhavý drát prolétl nohou. Velice jsem se divil že ho vůbec odvedli, ale lékař zřejmě uznal, že na tý vojně nějakou činnost vykonávat může. Domnívali jsme se, že tam hoši zůstanou i po zapracování, ale dlouho si tam nepobyli. Přišel rozkaz aby se přemístili na nově budované letiště v Chotusicích u Čáslavi a s nimi i celá stanice. Tak jsme se dali do demontáže celého zařízení, naložili na přistavenou stojedenáctku taturu a odvezli na místo určení. Tam o tom zase neměli ani potuchy, tak jsme to vše složili do dřevěnné kolny s novými kamarády se rozloučili a navrátili se na staré místo. Ubylo nám práce. Zůstal nám pouze sál na velitelství a zase bylo více volného času. Ale hlavně, že se vojna pomalu chýlila ke konci. Radovali jsme se, že toho zbývajícího půl roku už nějak v klidu a pokoji dovalčíme, když se náhle začaly šířit nepříjemné zprávy že snad má být vojenská služby prodloužena o třetí rok. To se nám pochopitelně vůbec nelíbilo a v duchu jsme doufali, že to bude snad planý poplach. Pak ale nadešel den D, kdy členové naší matičky strany byli svoláni na celodivizní schůzi a kde jim byla zjevena krutá pravda. Zároveň jim také bylo vysvětleno proč. Mezinárodní situace si to prý vyžaduje, ta konference na nejvyšší úrovni, která sice proběhla v přátelském duchu ,ale nakonec stejně nic nevyřešila a že se nesmíme zmást licoměrnou tváří západních imperialistů a být neustále v pohotovosti a podobné fráze jaké jsme mohli denně slyšet v rozhlase a kterých byly plné noviny. Dále byli ještě upozorněni ,že se o tom má mluvit pokud možno co nejméně. Ono se to totiž zcela utajit nedalo. A tak těmito informacemi vyzbrojení byli jako apoštolové vysláni mezi nás, aby nám tyto informace předali, ale hlavně aby se nás snažili přesvědčit, abychom to přijali pokud možno bez velkých emocí, lidově řečeno aby nebyl moc velkéj kravál. Oni si ale soudruzi to svoje poslání poněkud zjednodušili, stačilo jim k tomu jediná věta-„Kluci je to v, sloužíme třetí rok.“ No zcela v klidu to neproběhlo, ale zase tak hrozné to nebylo. Ono se pouze potvrdilo to, co jsme vlastně tušili. A tak, když nám vojna skončila v normální čase, tak jsme pokračovali v tom nastaveném. Ono nám vlastně ani ni jiného nezbývalo. Poslouchalo se dříve a poslouchat se bude i nadále, to ani jinak nejde. Když jsme ale odsloužili asi polovinu toho nastaveného času tak přišla zpráva že z toho třetího roku budeme sloužit pouze dva měsíce a koncem roku že jdeme domů. O tom se ale naopak mohlo veřejně mluvit, ale nejen to- v rozhlasovém zpravodajství a v tisku se objevily palcové články že Československo snižuje stav armády. Československo dělá vstřícný krok, budou nás západní imperialisté následovat nebo budou dál pokračovat v horečném zbrojení. Nevím jak na to reagovala veřejnost, ale nám, kteří jsme znali pravdu byla celá ta komedie k smíchu. Ale co na tom. Hlavně, že jdeme domů. Oni nám dokonce slíbili, že nám ty dva měsíce započítají jako jedno cvičení. My jsme tomu sice moc nevěřili, ale soudruzi svůj slib splnili. Ve vojenských knížkách jsme skutečně měli jedno cvičení zapsáno. A tak ještě před Vánoce mi na štědrý den jsem si na kole od-

vezl domů některé osobní věci, na svátek svatého Štěpána jsem měl poslední službu a potom následovalo odevzdání výstroje, lékařské prohlídky a ještě nezbytné pohovory, zda jsem si to přece jen nerozmysleli a nehodláme ve vojenské službě zůstat. Pak již jenom rozloučení s přáteli a kamarády a třicátého prosince jsem za sebou naposledy zavřel dveře budovy letové kontroly a s aktovkou v ruce jsem vykročil směrem k nádraží. Cestou okolo muzea jsem ještě pozdravil pana Resslera, jehož socha tam doufám stojí dodnes. Oni totiž sochy takovýchto velikánů se nestřídají tak rychle jako sochy mocnařů, kteří diktuji dějiny lidstva. Potom již jsem z rozjíždějícího vlaku sledoval jak mi pomalu mizí z dohledu nápis nádraží Chrudim město a nový rok 1956 jsem již vítal na silvestrovské zábavě v Tisové. Nevím zda jsme ho špatně uvítali nebo mu snad málo připili ale pravdou je že tento rok za mnoho nestál.

V únoru udeřily třesuté mrazy, hladina rtuti teploměru klesala hluboko pod minus 30 stupňů celsia. Pomrzly ořešáky, zamrzaly vodovody. Studenému a ospalému jaru se také nechtělo do služby, ubřečené léto porostlo obilí, velice mokrý a studený podzim za to velice horko na politické půdě. Válka v Suesském průplavu, Sovětskými tanky krvavě potlačené osvobozenécké hnutí v Maďarsku, ozbrojený konflikt byl tehdy na spadnutí. Litoval jsem pohraničnický, kteří střežili Maďarské hranice, když jak jsme se dozvěděli ze západního rozhlasu byli mezi ně střídavě staveni sovětští vojáci, což zajisté vyvolávalo vzájemnou nedůvěru a obavy z toho co bude následovat, ale o tom jsem již dříve psal.

Nám ale vojna skončila. Rozešli jsme se a kamarádké vztahy se přerušily. Jediný s kým jsem se shledal byl vysokomýtský rodák, lesák Jarda, který měl ale v dalším životě smůlu. Srazil ho opilý motocyklista. Jarda dlouho bojoval o holý život. Přišel o ruku a zůstal nadosmrtní invalidou. Třikrát jsme se sešli. Jednou jsme ho spolu s manželkou v Trutnově navštívili, jednou byl on u nás zásluhou své ženy, která se kvůli němu naučila jezdit autem, aby se mohl alespoň takto někam podívat. Frantík Přerovák jako důstojník z povolání sloužil již v hodnosti poručíka dál. Dostal se do Pardubic a když jsem ho po letech chtěl navštívit, tak již ho tam nikdo neznal. Frantíkovi od Kežmaroku se také zalíbila vojenská uniforma, dostal hodnost podporučíka, kam ho odveleli mi nebylo známo. Mirkovi od Kokořína se zase zalíbilo povolání meteorologického pozorovatele, zažádal si o přijetí do státní služby. Nastoupil na radiosondážní stanici do Popradu. Ještě nedávno jsem našel od něho dopis, další dopis již přišel z Prahy Ruzyně kde také prováděl radisondáže. Když jsem ho později hodlal navštívit tak již byl na Milešově. Práce pozorovatele je nádherné povolání, ale vhodné pro toho, komu nevadí časté stěhování a kdo si dokáže vytvořit domov všude tam, kde se právě nachází. Pepa od Podhořan jak jsem se později dozvěděl utrpěl smrtelné zranění při havárii větroně. Frantík radista ten odjel domů. Vždyť ho tam čekala mladá žena a syn který ještě tátu ani neznal, no a já jsem se vrátil do své rodné obce, protože k ní patřím. Nu a co říci na závěr. Nerad jsem šel na předvolání,

vracel se však bez váhání. Přes to mám ale na vojnu velice hezké vzpomínky. Proč? Měl jsem asi velké štěstí, jaké jsem si možná ani nezasloužil. Měl jsem práci, která se mi zalíbila, sloužil jsem na periferii města, které nabízelo hojnost kulturního vyžití, měl jsem blízko domů, ale to nejdůležitější, že jsme se tam sešli přátelé a kamarádi, kteří dovedli tolerovat jeden druhého i když jsme se od sebe třeba názorově lišili to nezabránilo, abychom nedokázali jeden druhému vyhovět a třeba i pomoci a tak si dnes po tolika letech říkám jaké by to bylo krásné, kdyby takovéto mezilidské vztahy se mohly rozšířit co do největšího množství obyvatel naší planety a zapustit svoje kořeny. Dojde ale lidstvo někdy k takovému poznání?

Přeji všem čtenářům požehnané a radostné vánoce a hodně úspěchu v novém roce, zakončeném tentokráte tou nešťastnou třináctkou. Nevím, kde má tato pověra o třináctce svůj původ. Asi tam, jako všechny ostatní, kterým chybí racionální odůvodnění. Před časem jsem slyšel hezký lidový citát že „pověra je hůl, a ten, kdo ji věří, že s ní bývá bit“ Já jsem ale přesvědčen, že s Boží pomocí a lidstva dobré vůle i ta nešťastná třináctka může být docela šťastným číslem.

Jan Morávek

Farma Horky

V březnu letošního roku jsem se stal oficiálním spokojeným obyvatelem naší krásné vesnice Horky. Rád bych Vám tedy přiblížil práci, kterou zde s pomocí své rodiny provádím. Kravín i s přilehlým pozemkem jsem zakoupil v roce 2009 s příspěvím dotace EU, v titulu „mladý začínající zemědělec“. Budova kravína, letos poprvé plně vytížená, co se týče počtu zvířat, zatím nedoznala zásadních změn a slouží dál k ustájení skotu. Letošní zimu mi bude největším pomocníkem můj otec, Květoslav Kubišta. Na konci této sezóny budeme mít na farmě přibližně 130ks zvířat. Majitelem zvířat je Bovet, a.s. Sloupnice, ředitelem firmy je MVDr. Petr Krontorád. Tato firma poskytuje více než 20 let služby chovatelům v ČR a zahraničí v oblasti reprodukce skotu. Zejména se jedná o přenos embryí (embryo transfer). Tuto nyní již běžnou metodu využíváme ve šlechtění i na naší farmě Horky. Chováme krávy čistokrevných masných plemen jako Charolais, Limousine, Masný Simentál, Aberdeen Angus a nově japonské Wagyu.

Nejlepší z těchto krav jsou tzv. „dárkyně embryí“, z nichž se produkují kvalitní embrya, která se přenášejí do připravené „příjemkyně“, většinou krávy tradičního červenostrakatého plemene. Po úspěšném zabřeznutí se kráva otelí za devět měsíců. Období telení je během pobytu na zimovišti. Díky přenosu embryí farmář termín porodu očekává, ale přírodě se neporučí. V zimě a v očekávaném termínu porodu

se budoucí matky kontrolují každé tři hodiny a to ve dne v noci. Narozená telata jsou stále s matkou, pijí její mléko jako základ své výživy. Krávy se u nás nedojí, protože v masném systému veškeré mléko připadne právě teleti.

Dále v kravíně vyrůstají mladé jalovičky, nová krev stáda. Býčci jsou většinou na podzim odstaveni od svých matek a ty nejlepší z nich čeká životní cesta plemeníka někde ve stádě u chovatelů po celé ČR. K tomu musí splnit přísná kritéria růstu a dalších parametrů, potřebných k výběru plemeníka. Toto se děje v odchovných plemenných býků (např. v Osíku či v Cunkově u Tábora).

Na jaře, když je po zimě příznivé počasí, se odvezou zvířata na pastviny. V letním období, kdy jsou zvířata na pastvě, se každý den stádo kontroluje. Kravín se během tohoto období čistí a zvelebují. V létě také sušíme vysokomýtské letiště, aby byl zajištěn dostatek krmiva na zimní sezónu. Je čas i na další potřebnou práci. Telata jsou stále ještě s matkou až do věku 7 – 10 měsíců. Odstavujeme je od matek při příchodu do zimoviště. A znovu nastává stejný kolotoč, kde je na počátku narození telete.

Naše farma je rodinná. Každý z nás má svou práci moc rád, stejně tak i život se zvířaty, který nás naplňuje. Vám děkujeme za podporu a věříme, že fandíte zemědělství a mladým farmářům, kteří nadále rozvíjejí tradici českého chovatelství skotu.

Srdčně Vám všem přejeme krásné a klidné Vánoce a do nového roku především pevné zdraví, které všichni potřebujeme ke spokojenému životu.

Martin Kubišta s rodinou

Jak se příjmení Fikejz dostalo do obce Horky a jak se během dvou století zase ztratilo?

Fikejzů bylo dříve v okolí hodně, v Bučině, Javorníkách, Cerekvici.

Ve své práci „Obyvatelé Horek r. 1741“ p. Mgr. Milan Novotný píše, že v roce 1741 byla ve zповědním seznamu v č. 12 zapsána těhotná Rozina Krejčí, která se chystala ke svatbě s Mikulášem Voříškem z č. 39. První Josef Fikejz (tehdy Johan) se narodil v roce 1780 v Netřebí a přiřazenil se na Horky do č. 12 (zbouraná chalupa proti křížku, kde se říkalo u „Křížovských“ k Marii Voříškové, dceři výše jmenované Roziny. V tehdejší době měly rodiny hodně dětí. Josef zemřel brzy, měl jen dva syny, Josefa a Františka. František koupil chalupu č. 7 (teď již zbouranou, kde se říkalo u „Odloužeckých“). Josef zůstal hospodařit v č. 12. On i jeho děti bydleli v různých domech, mnohdy jako nájemníci - v č. 11 (kde se říkalo u „Kouteckých“), v č. 10, 24, 46, 18, 38, 28, 25 (tam byl majitelem Janem Bečičkou zřízen kupecký krám s „putykou“. Později chalupu kupuje Václav Fikejz asi vnuk Josefa a krám i nálevnu ruší. Jeho syn také Václav směňuje chalupu za č. 48, ale to jméno „Putyc-

ký“ zůstává v rodině napořád, i když putyka byla v č. 25). V čísle 48 bydleli asi od roku 1870 a vždy Václavové. Poslední ze čtvrté generace toho rodu Václav zemřel v roce 1976 svobodný a bezdětný. V č. 10 od roku 1914 bydleli čtyři svobodní sourozenci Fikejzovi, jedna z nich Kateřina chalupu vlastnila. V č. 12 naposledy bydleli bezdětní manželé Fikejzovi, Jan zemřel v roce 1935, Anna v roce 1956.

Druhý syn František měl se svojí ženou 11 dětí, z toho jen tři chlapce. Dcery se přivdaly do č. 48, 44, do Javorník, Tisové, ... Jeden chlapec zemřel po narození, druhý ve 30 letech. Bydlel tehdy v č. 25 a měl také syna, ale kam se vdova po jeho smrti odstěhovala, nevíme. Nejmladší syn Jan, narozený v roce 1876 byl můj dědeček a měl za manželku dceru svého bratrance z č. 48. Měli tři dcery a syna Ladislava. To byl můj otec a ten měl taky jen dvě dcery, tudíž toto příjmení se taky ztratilo. A já jsem poslední na Horkách s rodným příjmením Fikejzová. Je s podivem, že v předminulém století i v naší rodině bylo dost nemanželských dětí, i když byli velice pobožní. Během posledního století bylo chlapců ve Fikejzově rodu málo, taky se neženili, narodilo se více děvčat. A stejné to je se jménem Horák. Horáků bylo před lety mnohem víc. To ale zase někdy jindy.

Marie Procházková

Elektrifikace obce.

Přesně opsaný záznam z kroniky kronikáře p. Novotného.

Po schválení rozpočtu okresním úřadem dne 27. 1. 1938 započato s elektrizací. Po přípravných pracech, schůzích, dovozu materiálu atd. se stavbou sítě začalo v květnu. Připojeny všechny domy mimo 7,12,13,31,53. Za účasti obce provedeno i připojení kabelové. Stavby rozvodných sítí stála 147622,90 Kč, stavba kabelu 54000 Kč. Obec přispěla na rozvodnou síť a přípojky 86022,90 K, na kabel 32400 Kč. Tyto obnosy půjčila Kampelička v Českých Heřmanicích na 4,5%ní úrok a 30 let úmor, což bylo 7993 Kč ročního vydání. Protože továrna nemohla z důvodů vojenských dodatí včas kabel, započalo se s výkopem pro tento teprve dne 24. srpna v největších lijácích. Tyto lijavce rozvodnily Švábeničku i Loučnou tak, že sotva je podobného pamětníka. Obec zapojena byla na proud v neděli 4. září. Stavbu provedl Východočeský elektrárenský svaz – VČES, vnitřní domovní rozvod svaz spolu s firmou Kolář Choceň a Doležal Choceň. Motory objednány nejvíc od firmy Wichtrle-Kovařík – WIKOV za cenu 1200-1500 Kč i více dle výkonnosti a příslušenství. Něco motorů dodala firma Sousedník. Staré, benzinové motory odkoupili okolní strojníci a někteří rolníci ze vzdálenějších neelektrizovaných obcí. Veřejné osvětlení umístěno u č. 5,10,15,16,24,44, dodatečně k č. 46.

Výsledky hlasování ve volbách do zastupitelstva Pardubického kraje a do Senátu v okrsku Horky ve dnech 12-13. 10. a 19-20. 10 . 2012).

Volby do zastupitelstva Pardubického kraje a senátu

Do volebního seznamu bylo zapsáno 94 voličů-obyvatel nad 18 let, volilo 49 voličů a zvolili 11 stran. Nejvíce hlasů dostala Koalice pro pardubický kraj – 13, po pěti hlasech Zemanovci a ODS, pak po čtyřech, dvou a jednom hlase.

V České republice včetně Pardubického kraje zvítězila mimo 4 krajů ČSSD.

Výsledky voleb do senátu (v prvním kole bylo voleno všech 6 kandidátů). Volební komise vydala obálky 49 voličům, své hlasy odevzdalo 41 voličů .

Nejvíce hlasů dostal Vojtěch Stříteský – devatenáct, osm hlasů Harald Čadílek, po čtyřech hlasech Stanislav Vodička, Hana Štěpánová a Radko Martínek a dva hlasy dostala Zuzka Rubrová.

Výsledky voleb druhého kola do senátu 19-20.10.2012. Voleb se zúčastnilo 18 voličů, což je jen 19 % z celkových 94 zapsaných voličů.

Z platných 17 hlasů dostala 1 hlas Zuzka Rujbrová, 16 hlasů Radko Martínek.

I v celém obvodu č. 50 Svitavy byl senátorem zvolen Radko Martínek.

